

VILTIG JUDASOOR IN BEELD

2007-2015

Anneke van der Putte

Brederostraat 9, 6531 CA Nijmegen, avdp@de-stiel.demon.nl

Van der Putte, A. 2016. Nine years of *Auricularia mesenterica*. Coolia 59(1): 39–43.

A photo impression of *Auricularia mesenterica* during nine years.

In maart 2007 verschenen op de stronk van een grote, afgezaagde boom bij Zweefvliegveld Malden bij Nijmegen, meerdere vruchtlichamen van *Auricularia mesenterica*, Viltig judasoor. De stronk waarop *A. mesenterica* groeide, was 130 tot 140 cm hoog; 380 cm in omvang met een diameter tussen de 114 en 133 cm, en was waarschijnlijk afkomstig van een eik of een es. *A. mesenterica* groeit in zijn algemeenheid graag op het zuiden, in de warme wind. Dit exemplaar groeide op de westzuidwestelijke zijde van de stronk, op een open hoek van het verder door bos omgeven Zweefvliegveld, waardoor hij verzekerd was van een voortdurend zachte luchtstroom.

In 2008 vertoonde de *Auricula* een explosieve groei. De stevige vorstperiode in januari 2009, gevolgd door een zeer droge lente, leek hij echter niet te overleven. Maar in de herfst van datzelfde jaar bleek hij toch niet helemaal het loodje te hebben gelegd.

In de zomer van 2011 veranderden de omstandigheden drastisch. Vanwege werkzaamheden werd de stronk in zijn geheel enkele tientallen meters verplaatst en gedraaid; *A. mesenterica* stond nu op het westen gericht. Vervolgens werd er in januari en februari 2012 op forse schaal gekapt in het bos en diende de stronk als steunbeer voor een grote stapel naaldhoutstammen. Toen die dan na maanden eindelijk verwijderd waren, werd de stronk in augustus 2012 weer een paar meter verplaatst, kwam hij op zijn zijkant te liggen en viel hij in stukken uiteen. De laatste paar jaar verschijnen er nog steeds enkele vruchtlichamen van *A. mesenterica* op de restanten van de stronk. De laatste foto's dateren van november 2015.

maart 2007

maart 2007

maart 2007

sept. 2007

nov. 2007

dec. 2007

dec. 2007

nov. 2008

nov. 2008

nov. 2008

aug. 2010

aug. 2010

aug. 2011

jan. 2012

jan. 2013

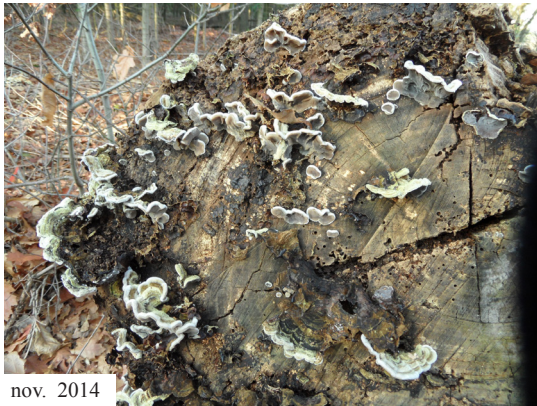

okt. 2013

okt. 2013

nov. 2014

febr. 2015

febr. 2015

febr. 2015

nov. 2015

nov. 2015

nov. 2015

Auricularia mesenterica, Viltig judasoor, behoort tot de Phragmobasidiomyceten, de groep waartoe ook andere trilzwammen behoren zoals *Tremella mesenterica*, Gele trilzwam, en *Pseudohydnum gelatinosum*, Stekeltrilzwam. Microscopisch worden zij gekenmerkt door een in de lengte of in de breedte gedeeld (gesepteerd, van lat.: saeptum = omheining, hek) basidium. *A. mesenterica* komt algemeen voor in Nederland, maar met name in Zeeland en Noord- en Zuid-Holland, wellicht omdat daar de winters wat zachter zijn dan in het midden en oosten van ons land. Hij groeit vooral op dood hout van Iep, maar ook op ander loofhout. Volgens de online Verspreidingsatlas lijkt hij positief te reageren op de klimaatopwarming. Sporen: cilindrisch, allantoïd, met druppel; $15\text{--}17,5 \times 6\text{--}7 \mu\text{m}$. Basidiën cilindrisch konisch, met 2–4 epibasidiën. Hyphen hyalin, 2–7 μm breed, septen zonder gespen. Geen cystiden.

